

KATEDRA
INFORMATIKY
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Křivky

Počítačová grafika

Mgr. Markéta Trnečková, Ph.D.

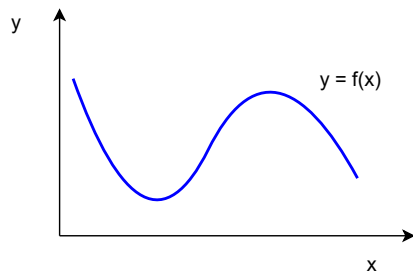
Zadání křivky

■ Zadání:

- Explicitní
- Implicitní
- Parametrické

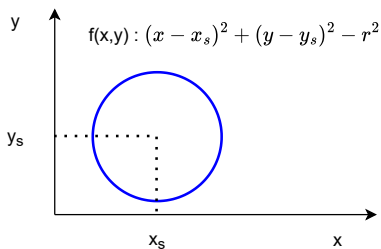
Explicitní křivky

- $y = f(x)$

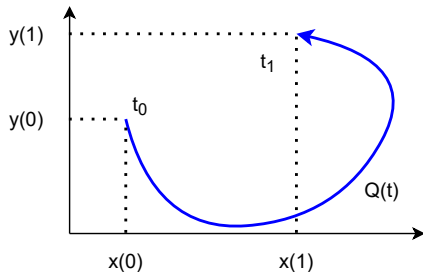
Implicitní křivky

- $f(x, y) = 0$
- **Příklad:** kružnice
 $(x - x_s)^2 + (y - y_s)^2 - r^2 = 0$
- obtížně zobrazitelné

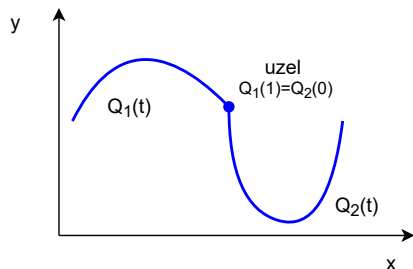
Parametrické zadání

- Dráha bodu v čase
 $t \in \langle t_{min}, t_{max} \rangle$
- $x = x(t), y = y(t)$
- **Bodová rovnice:**
 $Q(t) = [x(t), y(t)]$
- **Vektorová rovnice:**
 $\vec{q}(t) = [x(t), y(t)]$
- **Polohový vektor**
 $\vec{r}(t) = Q(t) - [0, 0]$
- Jednoduché zobrazení – závisí jen na jednom parametru t

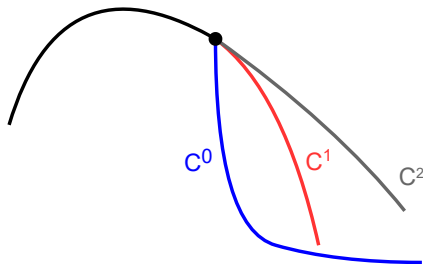
Složitější křivky

- Složitější křivky dělíme na **segmenty**
- je nutné řešit návaznost – **uzel**
- **Tečný vektor** $\vec{q}'(t_0) = (x'(t_0), y'(t_0))$
- **Rovnice tečny**
 $P(u) = Q(t_0) + u\vec{q}'(t_0) = (x'(t_0), y'(t_0))$
- **směrový vektor přímky** $\vec{q}'(t_0)$
- **Spojitosť:**
  - Parametrická
  - Geometrická
- **Třída křivky**

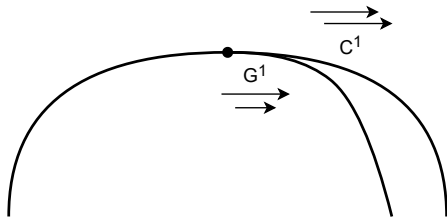
Parametrická spojitost

- Parametrické spojitost stupně n
- **Označení:** C^n
- Ve všech bodech má spojitě derivace podle parametru t do řádu n
- C^0 = segmenty jsou spojitě navázány
- C^1 = tečný vektor v koncovém bodě segmentu Q_1 je roven tečnému vektoru segmentu Q_2
- $\vec{q}_1^{(i)}(1) = \vec{q}_2^{(i)}(0), \forall i = 0, \dots, n$

Geometrická spojitost

- Geometrická spojitost stupně n
- **Označení:** G^n
- Ve všech bodech má spojitě derivace podle parametru t do řádu n
- C^0 = koncový bod prvního segmentu je počátečním bodem druhého
- C^1 = tečné vektory $\vec{q}_1(1)$ a $\vec{q}_2(0)$ jsou souhlasně kolineární
- $\vec{q}_1(1) = k \cdot \vec{q}_2(0)$, pro $k > 0$

Modelování křivek

■ Polynomiální křivky

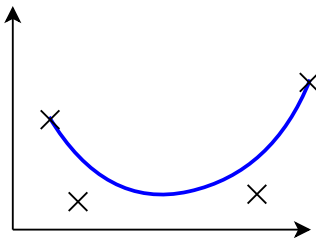
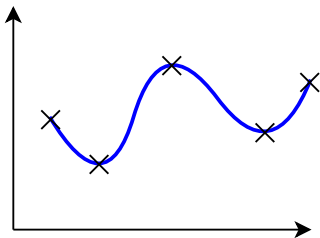
■ $Q_n(t) = a_0 + a_1t + a_2t^2 + \dots + a_nt^n$

■ Modelují se pomocí **řídících bodů**

■ Řídící body tvoří **řídící polynom**

■ Řídící body se:

- Interpolují
- Aproximují

Kubiky

- Polynomiální křivky 3. stupně
- Můžeme zaručit spojitost C^2

- **Parametrické zadání:**

$$x(t) = a_x t^3 + b_x t^2 + c_x t + d_x$$

$$y(t) = a_y t^3 + b_y t^2 + c_y t + d_y$$

- **Maticové zadání:**

$$Q(t) = TC = \begin{bmatrix} t^3 & t^2 & t & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a_x & a_y \\ b_x & b_y \\ c_x & c_y \\ d_x & d_y \end{bmatrix}$$

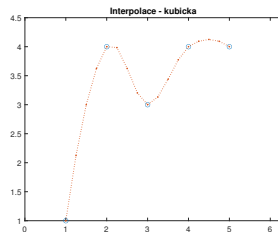
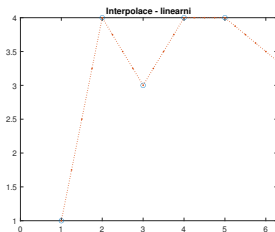
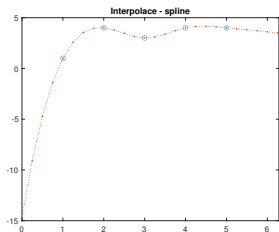
- Závisí na 8 parametrech

Obecné vlastnosti křivek

- Křivka má procházet krajními body.
- Pokud na křivku aplikujeme nějakou lineární transformaci (případně projekci), pak bychom měli dostat stejný výsledek, jako bychom tuto transformaci aplikovali na řídicí body a pak křivku podle nich vykreslili.
- Vlastnosti konvexní obálky:
  - silná podmínka: celá křivka leží v konvexní obálce svých řídicích bodů.
  - slabá podmínka: část křivky leží v konvexní obálce některých řídicích bodů (segment leží v obálce svého řídicího polynomu).
- Změnou polohy a váhy řídicího bodu se mění jen část křivky, nikoliv křivka celá.

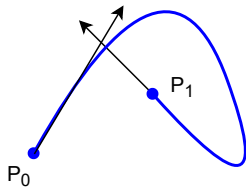
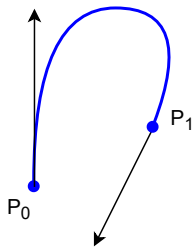
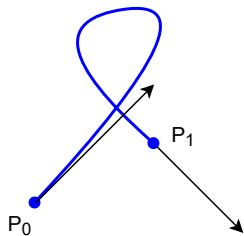
Interpolační křivky

- **Matlab:** `vystup_y = interp1(vstup_x, vstup_y, vystup_x, metoda);`

Hermitovské kubiky

- Interpolační křivky
- Řídící body: P_0 a P_1
- Tečné vektory koncových bodů: $\vec{p}_0'$ a $\vec{p}_1'$
- $P(t) = (2t^3 - 3t^2 + 1)P_0 + (t^3 - 2t^2 + t)\vec{p}_0' + (-2t^3 + 3t^2)P_1 + (t^3 - t^2)\vec{p}_1'$

Aproximační křivky

- Křivka nemusí procházet body, jen se k nim blížit

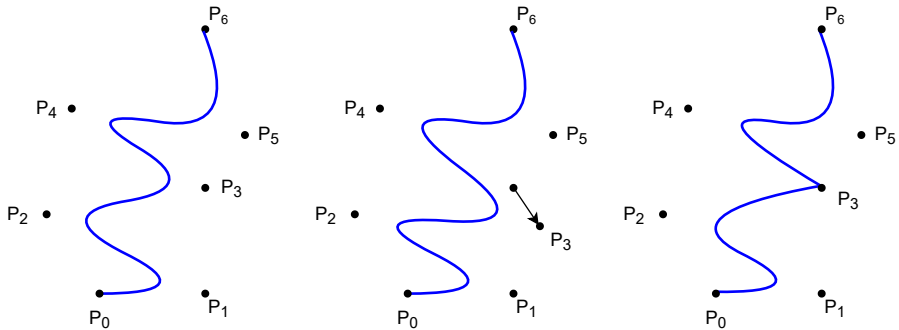
- **Příklad:**

- Beziérovky křivky
- Coonsovy křivky
- Spline křivky

Beziérovy křivky

- **Použití** – definice fontů
- Křivka prochází prvním a posledním bodem a leží v konvexní obálce řídicích bodů
- Invariantní vůči posunu, změně měřítka a otočení
- Změna polohy bodu má vliv na tvar celé křivky
- **Beziérová křivka stupně n** : $Q(t) = \sum_{i=1}^n P_i B_i^n(t)$
- B_i jsou *Bernsteinovy polynomy n -tého stupně*
- $B_i^n(t) = \binom{n}{i} t^i (1 - t)^{n-i}$
- Pro $t \in \langle 0, 1 \rangle$, $i = 0, \dots, n$

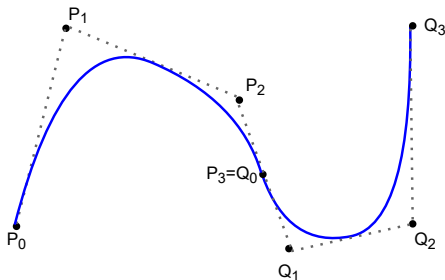
Beziérovy křivky

Beziérovy křivky

- Složitější křivky dělíme nejčastěji na kubiky
- **Spojitost C^0** : snadná
- **Spojitost C^1** : bod $P_n = Q_0$ středem úsečky určené body P_{n-1} a Q_1
- $\vec{q}_0' = n(Q_1 - Q_0)$
 $\vec{p}_1' = n(P_n - P_{n-1})$
- **Spojitost G^1** : $P_{n-1}, P_n = Q_0$ a Q_1 leží na jedné přímce

Vykreslení Beziérových křivek v rastru

■ Algoritmy:

- naivní (neadaptivní)
- rekurzivní algoritmus de Casteljau

Naivní algoritmus

- **Zadání křivky:** $Q(t) = \sum_{i=1}^n P_i B_i^n(t)$
- Postupně dosazujeme t a body spojíme úsečkami
- Δt – konstantní (nestejně dlouhé úseky křivky)

Algoritmus de Casteljau

- Výpočet bodu $Q(t) = P_{n,n}$
- $P_{j,i}(t) = (1-t)P_{j-1,i-1} + tP_{j,i-1}$
- $i = 1, \dots, n$ a $j = i, i+1, \dots, n$
- **Vstup:** body řídicího polygonu ($P_{i,0} = P_i$)
- **Postup výpočtu $Q(1/2)$** ($P_{3,3}$)
- Každé rozdělení generuje dva nové řídicí polygony

